

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

<p>SZERKESZTŐSÉGI IRODA: Nagy u. u. t. cza Jóna-ház, 1704. sz. alatt. Ide intézendő a lap szellemi részét illető minden közlemény. Kéziratok s levelek vissza nem adatnak. Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.</p>	<p>ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt 50 kr. — Egy óra 1 frt. HIRDETÉSI DÍJ: Öt-hasasos polttör egyeztetel beiktatásért 5 kr. — Hölgyedj minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyitólír 4 hasasos polttörrel 20 kr.</p>	<p>KIADÓ-HIVATAL: Kutasi Imre könyvnyomdája. Főpiac, Sz. Nagy Károly-ház. Ide küldendő a lap anyagi részét illető minden közlemény, ugyanint az előzetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és a hirdetések.</p>
---	---	--

Felhívás a III. kerület választóihoz.

A czegléd varga utcából álló III-dik választókerület szabadelvű párti választói kéretnek f. hó 15-én vasárnap délután 3 órakor a városház nagytermében képviselőjelölt kitűzése végett megjelenni. Debreczen, 1881. máj. 11.

Dalmy Károly
kerületi pártelnök.

Felhívás a II. kerület választóihoz.

A piacz-hatvan-utcából álló II. választókerület szabadelvű párti választói kéretnek f. hó 15-én vasárnap délután 3 órakor a városház nagytermében képviselőjelölt kitűzése végett megjelenni. Debreczen, 1881. máj. 11.

Fráter Imre
kerületi pártelnök.

A trónörökös menyegzője.

Az oltár előtt elhangzott immár az eskü, mely örökre egymáshoz köti a Habsburg monarchia trónjának örökösét a belga királyi hölgygel. A menyegző fényéről némi gyöngye képet nyújtanak olvasóinknak az alább következő tudósítások. De mind e fény és pompa közt meghatóan nyilvánul a házasság családias jellege. Két ifju sziv szerelmi frige ez, melynek örömeiben részt vesznek a monarchia népei mint a nagy család tagjai, de nem vettek abban részt a külvilágok képviselői. Csak a családi ünnepek voltak ez a szó legnemesebb értelmében, nem politikai államesemény.

A magyar országgyűlés s a magyar főváros küldöttségei az ünnepélyek egész lefolyása alatt a legkittüntöttebb s a legszivesebb fogadtatásra találtak a fejedelmi ház részéről. Nem mint provincia küldöttei jelentek meg ott a magyar országgyűlés tagjai, hanem mint egyenrangú fél a monarchia másik államával. A magyar királyság képviselői egyfelől, az osztrák császárság képviselői másfelől. S minden alkalommal mint vendég a magyar országgyűlés küldöttsége jött elől, azután az

osztrák parlament küldöttei. A magyar korona méltósága, Magyarország önállása és egyenjogúsága oly szigorúan megóva maradt, hogy még a gyanusítani mindig kész roszakarat is kénytelen elnémulni.

A szavak pedig, melyeket a trónörökös főherceg a magyar országgyűlés küldötteihez intézett, lelkesült visszhangot fognak kelteni mindenfelé, hol a férfias szót becsülni tudják.

„Biztosítom önöket, hogy mindig hű és jó magyar leszek s nőm ép oly jó magyar asszony fog lenni.“

Ezek voltak a trónörökös szavai. S melyik magyar sziv az, a melyet lelkesedésre nem ragadnak e szavak?

Az udvari diszebed.

Az udvari diszebed, mely a tegnapi délutáni nagy menet után következett, d. u. 6 órakor vette kezdetét s 9 órakor végződött.

Ez ebéden a pezsgőnél Ferencz József király ő felsége felállt és körülbelül ezeket mondá:

„Nagy öröm reám és családomra, hogy a belga uralkodó házsal, melylyel már eddig is rokoni kötelékek fűznek össze bennünket, a szeretet egy új köteléke szövetik, midőn fiam, a trónörökös holnap esküvőjét ünnepli Stefánia hercegnővel. Nőm, a császárné nevében is, ki ugyanezen érzelmeiket táplálja, valamint családom nevében emelem poharamat a belga királyi felségekre.“

II Lipót belga király francia nyelven válaszolt a felköszöntésre s Ferencz József császár királyt és Erzsébet császárné királynét ültette. Mint udvari diszebedeknél szokásos, e felköszöntőkül semmiféle tetszésnyilvánítás nem hangzott, és a fenséges jegyesek némán koccintottak poharukkal.

A diszebed után rövid cercla tartatott, mire ő felségek e fél kilencz óra után termekbe vonultak vissza.

Az esküvő.

Táviratunk tudatták már olvasóinkkal, hogy Rudolf trónörökös és Stefánia hercegnő esküvője tegnapi délután 11 órakor ment vége az augusztinusok ósregi, tiszteletreméltó templomában oly tündéri fényvel és pompával, a minőt még a legerőteljesebb képzet is aig alkot meg magának.

Az esküvő fényes és érdekes részleteire ma már legújabb tudósításaink nyomán visszatérhetünk.

Az esküvő alkalmára a magyar urak legnagyobb része egészen új, valóban keleti fényűző kiállítású diszruhákat vettek magukra, melyeknek látára a kíváncsiak bámulata a végletekig fokozódott.

hallatott, kocsira téve, — a kórházba vitetett.

Egy hét mulva egy hölgy kocsizott a kórházhoz, hogy a szerencsétlenül járt beteg állapota felől tudakozódjék, ki a Sz.-György templom előtt elgázoltatott.

Tudatták vele, hogy annak hét oldalbordája eltört, de hogy általában véve, a javulás utján van.

A hölgy látni kívánta a beteget, hogy részvétét kifejezze és a neki tett szolgálatot megköszönje.

Simplicius Péter arczal a fal felé volt fordulva, midőn látogatója a terem be lépett; most hozzá lépett a beteg ápolónő és megmondá neki, hogy egy nő kíván vele beszélni.

A férfi tudta ki látogatója őt meg és mégis félrefordítá arczát. A hölgy közeledett ágyához és leült mellette.

„Szegény ember,“ mondá gyöngéd, lyájas hangon, mely a beteg fülebe zenehangokként hatottak és minden idegét megrészketették. „Az ön balesetét annyira sajnálom; valóban boldog lennék, ha valamit tehetnék önért.“

Még mindig a fal felé fordult arczal viszonozá a beteg suttojga:

„Más betegek is vannak még e teremben; ne kiáltson, ha egy titkot bizok önre.“

Titok! Mit érthet ez alatt? De igaz természetes, hogy ő Anglia törvényes királya vagy más hasonlót.

Simplicius azonban lassanként félre fordítá arczát, míg teljesen ráesett a világság és aztán reszkető ajakkal csak egyetlen egy szót hallatott! „Mária!“

A menetet diszruhákba öltözött udvari személyzet nyitotta meg. A két uralkodó után királyasszonyunk és a belga királyné ő felségeik, köztük a bájos ara Stefánia hercegnő haladtak; — nyomukban az idegen fejedelmi hölgyek és a cs. és kir. főhercegnők.

Királyunk ő felsége, valamint Rudolf trónörökös mindketten táboriokki diszgyenruhában voltak számos rendjellel disztive, a belga király hasonlóképen diszgyenruhát viselt. — Erzsébet királyné ezüstszürke gazdagon ezüsttel himzett atlasruhát s e fölött egy pompás csipke fátyolt viselt, mely dus redőkben omlott alá a ruha mindkét oldalán; Henriette belga királyné kék bársonyruhában volt, melynek hosszu uszályát a leggyönyörűbb ezüst himzések borították; Stefánia hercegnő ruhája — a maga nemében csodálatraméltó remekmű — drap d'argentből állott és myrtus, babér- valamint rózsafüzéreket ábrázoló dus ezüsthimzésekkel volt disztive; a hosszu ruha-uszályt gyönyörű ezüst-csipkék ékítik, míg a hercegnő fűrtjeire pompás lenge fátyol folyt alá, melynek finomsága és művészi kidolgozása bámulatraméltó volt s a belga főváros méltó ajándékát képezte.

A főhercegnők fejedelmi hölgyek és palotahölgyek öltözékai is a legnagyobb fényvel voltak összeállítva s oly gazdag, színpompás képet tártak az ittas szemek elé, melynek legfőbb részletei majdnem teljesen kivonták magukat a megfigyelés lehetőségétől; néhány öltözködés mindazonáltal méltán magára vonja a figyelmet, így Klótdie főhercegnő piros-arany, Mária Terézia hasonlóképen piros-arany Izabella főhercegnő világszék-ezüst, Auersperg hercegnő violaszín ezüst, Mária főhercegnő kék-arany, Pallavicini ögrógné piros-arany s még több mások gyönyörű öltöztetjéi.

A ruhák egyáltalában mind hosszu uszályúak voltak, melyeket a két királyné után a főudvarmesternők, a többi magas hölgy után egy-egy német apród vitt.

A templom szemképráztató fényes felszerelését tegnapi távirataink már leírták.

Midőn a menet bevonult a templomba, ő felségeik az evangélium oldalán számukra felállított helyekhez mentek, míg a jegyespár — Stefánia hercegnő a baloldalon — a foottár előtt elhelyezett imaszólyokhoz léptek, amely pontig ő felségeik vezették őket. Stefánia hercegnő kezében nem volt virágcsokor, csak keblét disztítették vi ágak. Fején mirtus-koszoru és egy pompás diadém volt. Rudolf trónörökös az aranygyapjas-renddel és a Szt-István-rend nagykeresztjének jelvényeivel, királyunk ő felsége hasonlóképen az aranygyapjas-rend és a Mária-Terézia-rend nagykeresztjével, végre Lipót belga király a Szt István-rend szalagjával voltak feldisztive.

A trónmenyeezt alá érve, az első trónszéken Lipót belga király, mellette Mária Henriette királyné, utána Erzsébet királyné, végre uralkodónk foglaltak helyet a trónszékeken. Mialatt a pontifikans a gyűrűket beszentelte,

A hölgy minden erőfeszítése mellett sem küzdhetett le egy gyöngye félkidáltát. A rcza hamuszínű lett és levegő után kapkodott.

Husz év után újra találkozott a férj és feleség. A menyasszony atyja volt az, ki leánya esküvője napján azon kocsi kerekéi alá jött, mely feleségét a menyasszony anyját — vitte.

A nő minden látogatási napon eljött a kórházba és ameddig csak meg volt engedve, Simplicius Péter ágya mellett ült. Lassanként megtudta történetét. — Midőn neje rokonai által atól elválasztatott, evi járadékot ajánlottak fel neki, amit ő azonban megvetéssel utasított vissza. Mélyen sértve minden érzelmeiben, elhatározá, hogy senki sem fog felőle többet hallani.

Bevallá magának hibáit, tudta hogy ő örült, ha rájött óriási roham, és mindazáltal szívéig hatolt halálos fájdalma a fölött, hogy neje oly könnyen beleegyezett elválasztásukba.

„Rezső, mit tehettem egyebet? Ez volt a legjobb mindkettőnkre nézve — legalább gyermekünk jóvoltáért.“

„Igen, legjobb volt tereád és a gyermekre, de nem egy én reám nézve. Ezzel elszakítád az utolsó köteléket is, mely engem a világhoz csatolt. Miután bennünket elválasztottak, a legvadabb szórakozásokat kerestem. — Ezáltal a sir szélére jutottam, de el voltam határozva, nem tenni többé semmi olyast, mi reád szegyet hozhatott volna. Más nevet vettem föl. — Midőn minden kuforrásom kiapadt, a szegények és nyomorultak táborát kerestem fel, és a legromdább keresethez fogtam, hogy

a fenséges jegyes pár térdre borulva, rövid imát végeztet.

Az udvari czeremóniarius figyelmeztetésére a jegyespár fölemelkedett s mélyen meghajta magát ő felségeik előtt, a főudvarmesterné és a két főudvarmester kíséretében a foottárhoz lépett.

Hg Schwarzenberg a jegyes-párhoz hosszu beszédet intézett, melyet könyvből olvasott fel, s a melynek tartama alatt királynéknak, valamint a belga királyné ő felségeik leültek helyeikre. Beszéde végeztével a pontificáló bíbornok érsek lelépett az oltárról s előbb a trónörökösökhöz, azután arájához intézte az egyháziag előirt kérdéseket. Miután ő felségeik válaszoltak, Mayer udvari és burg-plébános ányújtotta a megszentelt jeggyűrűket, melyeket ara és völegény kölcsönösen egymás ujjára huzván, kezét fogtak, mire a pontificans kimondá rájuk az egyházi áldást.

E pillanatban a külső Burg téren felállított 4 gyalogsági zászlóalj megadta az első tisztelgő sortűzet, mire megkondultak a város összes harangjai. Esküvő után királyunk ő felsége szívélyesen megölelte és megcsókolta a trónörökösöt és Stefániát, most már trónörökösöket, és ugyanezt tette királynéknak is, míg a belga királyi pár szívélyesen kezét szorított a trónörökösökkel.

Az udvari zenekar ekkor intonálta Haydn Tedeumját, s ugyanekkor eldőrdült a második disztortú is, és másodsor megkondultak Bécs valamennyi harangjai. A tedeum után két udvari káplán elénekelt a „Benedicamus patrem“ et és a pontifikans elvégezte az „Oremus“ melynek bevégeztével infulával és püspöki pálczával lelépett az oltárról és az összes segédlettel együtt meghajította magát ő felségeik, valamint a fenséges uj házaspár előtt.

Ő felségeik és a legmagasabb uraságok erre felemelkedvén üléseikről, elhagyták a templomot a kürtök harsogása között. Ebben a pillanatban a harmadik sortűz adatott és a harangok harmad ízben hirdették, hogy Ausztria-Magyarország trónörököse szive választottjával örökre egyesült. A legmagasabb udvar ezután visszatért a belső lakosztályokba; a menet sorrendje ugyanaz volt, mint a bevonulás-kor, azzal a változtatással, hogy most a fenséges uj házaspár mentek előre, utánok pedig jöttek királyunk a belga királyi, végre királynéknak és a belga királyné.

Az írók és művészek társasága a következő Jókai Mór által szerkesztett feliratot intézte a trónörökös párhoz:

„Fenséges trónörökös pár!
A mit egy egész nemzet szíve érzi, a közörműnek ohaítja adni gyöngye viszhangját, halvány képét a magyat írók és művészek társasága. Toll, ecset és hang messze hátra marad azon érzelmeik valódi kifejezésében, a mik egész országunkat e napokban lelkesítik. A boldogságot, mit egymásban felalátalok, milliók együttérzése sokszorozza. Légy tdvöz hazánkban ifju fejedelmű! A legmagasabbaktól

napi kenyeremet és — poharamat megszerezem.“

„Oh Rezső, — férjem — szegény Rezső! Azt hittem, hogy nem vagy már az élők közt!“

„Igen, szegény Rezső! A szegénység és kétségbeesés legutolsó fokára süllyedtem. Nem volt mivel életemet fentartani; az éhség elgyöngített és ha végre egyszer néhány fillért takaríthattam meg, megittam, csakhogy szegényem t és mély süllyedésem öntudatát feledjem. Bódultságomban boldont csuáltam magamból; az egész szomszédság gonytárgya lettem, nyomorult ostoba, kit a nők és gyermekek kikaczagnak és sárral, kövel dobáltak.“

A nő kezeibe rejté arczát és sirt.
„Ama nyomorult kunyhóban, ahol laktam, Simplicius Péternek hívnak. Ha józan vagyok, foglalkozásom után rézek — vadbort tisztítok szűcsök részére; ha ittas vagyok, az utcán fetrengem és az utca-fattyuk sárral dobálnak. Én vagyok a bör-utcai Simplicius Péter!“

„Oh Rezső! Nem szabad többé az lenned!“ — mondá az oldalánál ülő, fájdalomtól megtört nő. „Én gazdag vagyok; neked jogod van ahoz a pénzhez, a mit sohasem kívántál!“

„Pézt, Mária? Azt hiszed, hogy hozzá nyulok pénzhez? A te kegyelmes rokonaid egyszer azt a szemrehányást dobták arcomba, hogy csakis pénzért vetted el a nőm. Ha tudnák, mily szerencsétlenné tettek e szavakkal! Azt hiszem, hogy legalább megcáfoltam addigi életmódom által e hazogságot!“

„De Rezső, ha felgyöngysz és a kórházat elhagyhatod, csak nem akarsz előbbi borzasztó életmódodhoz visszatérni?“

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A salon-ruha.

(Vége.)

A menyasszony anyja, ki ezalatt elfoglalta helyét a kocsiban, hangosan felkiáltott; a lovakat megállították és ezek most már nyugodtak lettek; de az u. czán, ott fektűt mozduatlanul, sárral, vérrrel fedve azon szerencsétlen, ki neki szolgálatot akart tenni. — Miután a nő ijedségből kissé magához tért, megparancsolta a szolgának, hogy maradjon vissza és nézzen utána, hogy a szegény szerencsétlenül járt részére mindenről gondoskodva legyen; ő maga nem maradhatott vissza és utasítá a kocsist, hogy kövesse gyorsan a már elmenteket, nehogy a vendégeknek rája várnok kelljen.

Rendőr jött és felemelé a sebesültet.

„Tudja valaki, hogy kicsoda?“ kérdé a szolga.

E percben Gruddy Pál toladott előre a tömegen keresztül.

A szolga mindenről felvilágosítást nyert a tiszteletes kávéstól, a ki különös szomszédját kíváncsiságból követé e reggelen és most sietve indult hazafelé, hogy érdemes társának híven elbeszélje a napi eseményeket; és ha senkisép sajnálta Simplicius, ugy bizonyára sajnálta őt a Gruddy-pár.

Simplicius Péter pedig, ki sem nem nyitá fel szemeit, sem pedig egyetlen szót sem

nyári táncvizsga. Mint mindig a szép mulatás a népkertben fog tartatni f. hó 22 én. A meghívók nagyrésze már szét is küldetett.

Holden hájál tegnap este tartották első előadásukat színházunkban, mely csaknem egészen megejt. Hogy az élő emberek mozdulatait természetesen hűséggel utánozó férfi és női báruk mily kedves s valóban meglepő látványt nyújtottak, azt a közönség tetszésnyilatkozata s gyakran felhangzó zajos tapsvihara mutatta leginkább. Mintha csak öntudattal bíró alakok lettek volna, minden egyes báb ki tudja fejezni azt, a mit mozdulattal élő ember kifejezhet. A ködötáncz, a részeg falúba clown mutatványai a családiaság hűek voltak s különösen a graciós mozdulatok leptek meg mindenkit. Egy kis szindarabot is adtak elő. Nem sokat lehetett ugyan megérteni belőle, de az alakok minden egyes s rendkívül ügyes mozdulattal, sőt tetteit zsevesen kísérté nagy figyelemmel a közönség. Nagyon tetszett még a néger koncert is. A mi a legnagyobb fel-főtűnést csinált, az a bámulatos szép díszletek s különösen az utolsó tündéri fényű vizesés. Az előadás végével zajosn hivaták ki Holdent. Ajánljuk, hogy a ki csak szerét ejtheti, ne mulassa el megénezi a kedves látványosságot, a melyet ismét talán isten tudja, mikor láthat. — Hogy jól fog mulatni, arról előre is biztosíthatjuk.

Nyilval Irma színházunk volt kedvenc primadonnája, mint halljuk a Károlyi Lajos színtársulatához szerződött igen kedvező feltételek mellett. A nevezett társulat nyáron át a budai színpadon fog játszani.

Pulz altábornagy egészségi állapota, mint Temesvárról jelentik, pár nap óta lényegesen javult s a beteg már teljesen veszélyen kívül van.

Elfogott szökött katona. Busa József 12-ik huszárezredbeli közhúszár ezredjétől még ápril 12-én megszökött. Utközben két paraszt legény elfogta a szökevényt a ki ma az itteni hadkiegészítő parancsnokságnak átadott.

A vidéki névmagyarosító bizottságok. A központi névmagyarosító-társaság értesült, hogy több vidéki bizottság a helyhatóság elkerülésével a névmagyarosító kérvényeket közvetlenül a m. kir. belügyminiszteriumhoz terjeszti fel. A társulat az illetéket figyelmezteti az uton, hogy a kérvények városokba a tanácsoshoz, vidéken pedig az illetékes szolgabíró hivatalhoz nyújthatók be; mert azon kérvények, melyek közvetlen a miniszteriumhoz küldetnek fel véleményezés végett, innen ismét visszazármatatnak illetékes hatóságaihoz. — A központi társaság egyuttal figyelmezteti mindazon ifjakat, kik vizsgára készülnek s új nevéket akarják nyerendő bizonyítványaikba felvéteni, kérvényeik beadásával ne késedelmelenek, miután minden részéből az országban érkeznek névmagyarosítási kérvények a belügyminiszteriumhoz, s így könnyen megeshetik, hogy a felhalmozódó teendők miatt az elintézés annak idejében meg nem történhet, kivánalmuk teljesíten maradjon.

Szerencsétlenség a bécsi ünnepély-nél. Az Erzsébet hidon Ó Fensége a királyi ara bevonulása alkalmával oly nagy volt a kíváncsi néptömeg csoportosulása, hogy a nagy tolongásban a főrendiház tagjának Hübner bárónak nővérét, öz. Rösner Elisabeth udvari tanácsosnét annyira összezorították, hogy halva rögyött össze; ezenkívül még több más szerencsétlen eset is fordult elő.

Az angol trónörökös csütörtökön este érkezik Budapestre. Az „Európa” szálóban táviratilag már foglaltak le számára lakosztályt.

„Rudolf trónörökös hadastya egy-lete.” Ily cím alatt a fővárosban új hadastya-egyetlen alakulaban és e végből látogatott értekezletet tartottak és elhatározták, hogy Rudolf trónörökös a fővárosba jövése alkalmával egy halálközeli fog nála tisztelegni és őt az egyet főnöki védnökség elfogadására kérné.

A német császár baja. Az öreg Vilmos a napokban egy családi ebéd alkalmával kijelentette, hogy „minden spárgának, a mi elem kerül, szappanize van”. Iszonyu izgatottság fogta el az udvari köreket, az udvarmestertől a kuktáig. Nyomozásokat indítottak, hogy mi lehet ennek az oka, de minthogy az udvari inyek közül senki más nem érezte ezt az ízt, meg voltak győződve, hogy az csak a császár bogara. De ime kitűnt, hogy Vilmosnak van mégis a legfinomabb nyelve. — A konyha ugyanis az ebéd őteremtől messze fesszik s az ételket az udvaron keresztül kosarakban hordják át. A spárgátrejtő edényeket, hogy e nemes étel párja meg ne szökjék, asztalkendővel szökták leborítani s imel ezeket az asztalkendőket mosták szappannal. A császár a szappan-ízt a spárgán megérezte.

Uj petroleum források. Homonnáról írják május 7-ről: A felső-zepleni hegységben 3 héttel ezelőtt véletlenül petroleumforrásra akadt egy helybeli lakos. Azonnal szabad kutatási jogot eszközölt ki magának és a forrást a lembergi cs. kir. bányafőbiztossal, Walter Henrik ural, e téren geológiai szempontból megvizsgáltatta. A kriva-olykai petroleumforrás szejifikus sulya 40—50 fok és parafmentes, teljesen hasonlóságú a legfinomabb amerikai petroleummal. E forrás kutját már 60 év óta ismerik ugyan, de tartalmával senki sem törődött az elhagyott vidéken. Most azonban ott igen élénk sűrű forgás van, mert a bányászok 14 nap óta igen serényen dolgoznak. Remélhető, hogy már június hónapban használható petroleumot lehet a kutból nyerni. E sikertől buzditva, egy másik forrást is megvizsgáltak. Ez a fenti szakértői vélemény szerint tartalomra, kiterjedésre és minőségére az elsőnél sokkal gazdagabb és lukratívabb eredményt ígér. E

jelentékeny felfedezés a szegény vidékre nemzetgazdasági szempontból igen nagy fontos ságuvá lehet.

Egy rablógylkos elfogatása. Kasán 20—21 éves, Ujhegyi Gyula nevű fiatal embert fogtak el, kinek külseje teljesen megegyezik a hatvani rablógylkosról közölt személyleírással. Márczius utolsó napjaiban tudvalevőleg Hatvanban egyik fogadóban egy fiatal ember jelent meg, ki gabnakereskedőnek adta ki magát, s fuvarost keresett, ki őt a szomszédos falvakba vinné. Fuvaros csakhamar találkozott, kivel az idegen az alkut gyorsan megkötötte. — Alig hagyták el Hatvan, s értek a mezőre, az idegen a fuvarost megölte, az étszelen hagyta, kocsiát fogadott magának, s Budapestre jött. A gylkos a szekeret és lovakat csakhamar eladta. Midőn a fővárosi rendőrség a gylkosságról értesült, a gylkos már eltűnt s minden keresés kudarcot vallott. A kassai rendőrség a gylkossal gyanúsított fiatal embert lefényképezette s egy példányt Hatvanba küldött, hol midőn a meggyilkolt özvegye a photographiát meglátta: „Ez a gylkos!” kiáltással ajtán rogyott. Hatvanban ezenkívül 11 egyén ismert a képen a gylkos arcvonásaira. Budapestben is a rendőrség megmutatta a képet azoknak, kik a szekeret, lovakat s egyéb holmit megvették s a képen ezok is az eladó arcvonásaira ismertek. Mindezen körülmények majdnem kétségtelenné teszik, hogy a gylkosságot nem más követte el, mint a Kassán elfogott Ujhegyi. Ugylátszik különben, hogy Ujhegynek ez nem az első bűnténye, mert azzal is gyanúsítják, hogy már előbb Baján is a Hatvanihoz hasonló módon követett el rablógylkosságot, csakhogy akkor nem baltával terítette le a fuvarost, hanem pisztolylövéssel.

Hullarablás babonából. Bécs Ujhegyt e hó 7-én gyalázatos bűntény történt. Midőn a sirásó reggel a temetőben fekvő lakásából kilépett, kutyáját megmérgezve találta a földön. Bűntényt sejtve, keresésnek indult. Egy felült sirra akadt és pedig arra, melyben egy cipész feküdt, ki két év előtt lőtte agyon három gyermekét, szután pedig önmagát. Midőn a sirásóközlebb lépett, a nyitott sírból a három gyermek hullája meredezett feléje, egyiknek azonban feje hiányzott. A hir villámsebességgel terjedt el a városban. A gyanu egy előbb a gázintézetnél alkalmazott egére esik. Mint hírik, ez már néhány nap előtt tudakozódott a sir után és egy csomagot is láttak hóna alatt. A kérdésre, hogy mit visz, így felelt: „Ez többet fog még nekem hozni egy milliót.” Miután a néphit a megöltek tagjainak csodaerőt tulajdonít, valószínű, hogy a babona oka e borzasztó tetnek. A fentemlített egyén eddig a legszigorubb kutatások daczára sem volt fellelhető.

Az egyiptomi posták főigazgatója Budapestben. Halten az egyiptomi összes posták országos főigazgatója Alexandriából Budapestre érkezett, hogy az itteni postai szállítási viszonyokat tanulmányozza. Szombaton délután és vasárnap délelőtt Zobel Lipót főpostaiszázgató vezetése alatt megtekintette a helybeli fopostahivatal összes helyiségeit, különösen figyelemmel kísérte a csomagszállító osztályt és az utalványokkal való eljárás módját. Halten, ki angol születésű, a tanulmányi utat azért teszi, hogy a múlt évben Párisban megtartott nemzetközi postakonferencia határozatahoz képest, mely szerint a konferencián részt vett államok postahivatalai a meghatározott idő alatt a postai csomagszállítást és az utalványi rendezést nálunk behozni és meghonosítani — kötelesek járasson el Haltennek első útja Budapestre volt, innét Bécsbe megy és onnét Németországba.

A kivilágítás melyet Bécsben az esküvő előtti napon rendeztek, pompában és gazdagságban minden várakozást felült mlt. Midőn az alkony leszált, az utcák mind élénkbebbeké váltak, s midőn a lámpákat meggyújtották, a nagy utcákat, főleg a körutat az emberek százazere özlönlötte el. — Csaknem életveszélyessé vált a tolongás. — A Schwarzenberg-téren valamennyi palota fényes pompában ragyogott, s a háttérben a Schwarzenberg palotától villanyos lámpák árasztották fényt, melyek a magasra fellövellő szökőkutat bűvös fényvel világították meg. De mind e nagyszerű kivilágítást felültulta a nagy diadalkapu melyet a légszestársulat a Kaertner ring megvilágítására állított fel. — Messze, egészen a Belláriáig ezer és ezernyi lámpákban sugároztak a szavak: Bécs, Rudolf, Stefánia, Brássel. A diadalíven e szavak: „május 10-ike 1881” s egy óriási sas állottak, és egy sugaraktól körülírt templom körvonalai tűntek elő. A nagy és széles körut embertömegegel volt boritva, járókelők tolongtak s lelkes „Hoch” kiáltásokban törtek ki. Az operaháztól a park ringig nappali fény volt.

Időjárás május 10.

Európában: A légnyomás tegnap óta keveset változott, a nagy légnyomás 768—770) ma is a kontinens északnyugati részében, a depresszió pedig (759—759) a Balkán-félszigeten van. Többnyire északias szelek mellett Közép-Európában változó felhőzetű, száraz, hűvös idő van.

Hazánkban: Többnyire északi, részint északnyugati erősödött helyenkint viharos szelek mellett a hőmérséklet, valamint a légnyomás is alább szálltak. Az idő napos, felhős, borussal váltakozó. Helyi esők inkább délen voltak. A f. hó 8-án előre jelezett változó jellegű, szeles idő végéhez közeledik a boruló jellegű éjt.

Kilátás a jövőre: Hazánkban többnyire felhős, borus időt várhatni szeles,

hűvös esők mellett. Északon és északkeleten dör fenyeged.

CSARNOK.

A Brabangonne.

— A belgák nemzeti dala. —
A belgák nemzeti dala most bizonyosan érdeklni fogja a közönséget s zenéjét a budapestieknek lesz alkalmuk hallani. E nép hymnus az 1830 ki szabadságharc szülötte, mely Belgiumot felszabadította a holland uralom alól. A dal rögtönzött fordítását im itt közöljük:

Láncozt s szögyent soká viselve
A belga végre sikra lép,
Szánván magát hős küdelemre
Megmenteni jogát és nevét.
A honért küzdő nép feljáz!
A mint szüntelen győzni száll!
Az ősi lobogóra ura:
Jog és szabadság és király!

Bátor lépéssel csak előre!
A mi célunk: haldani fel!
Isten hallgat az eszedelőre,
S oly sok, a mit még tenni kell,
Előre csak! a mi vetésünk
A jövőben gyümölcsre vál
S a jóléttől ragyog elébünk:
Jog és szabadság és király!

Szerető karunkat kitárjuk
És a testvér batárokot
Baráti kebleinkre várjuk,
Mert nem ellenség a s z a b a d;
Mely összekapcsol mindörökre,
Egyértés legyen a szál,
S megértjük egymást, nem fedve:
Jog és szabadság és király!

Oh Belgiumnak szentelt földje
Karunk szívünk im a tied.
Vértünk hullatván teredeire
Áldjuk a haza szent nevét!
De te hazám, fényben ragyogva
Állj dőntetlen, mint szikla szál
S bízzál dicső jelmondatodba:
Jog és szabadság és király!

Közgazdaság.

Az Assicurazioni Generali 49-ik évi mérlege lapunk mai hirdetési rovatában található. Eszerint 1880. évben a díjbevétel 10.595,506 frt 76 kr-ra rugott készpénzben, a tüzkar-osztály díjkötvény tárczája 1.606.933 frt 61 krajczárral emelkedett s most 13.676,187 frt 60 kr. — Az 1880 ki évben e biztosító-társulat 8.004,562 frt 73 krt fizetett ki a károkért, ebből Magyarországra 1.785,209 frt 36 kr esik. A társulat által kezelt tőkek jövedelme a múlt évhez képest 128,451 frt 98 krral emelkedett 994.042 forint 92 krra, az értékpapírok árfolyamának hullámzásai miatt alkotott tartalék emelkedett 211.187 frt 71 krral, 600.046 forint 3 krra. A múlt évben kibocsátott 1000 darab új kötvény által a társulat aaptőkéje 1.050.000 frttal emelkedett, az ezen részvényekre befizetett agió 1.009,350 frt egészen a tartalékalap javára iratott. Az életbiztosító osztály tárczája 62.109,046 frt 67 kr tőke és 166.72 frt 45 kr reute, ez osztály tartalékalapja 15.449,019 frt 78 kr. A társulat a 315 frttal befizetett részvényekre ez évben 180 frank osztalékot ad aranyban. Az igazgatótanácsba ez évben bevalasztották Hegedűs Sándort is.

Piaczi árak a heti vásáron.

1 hectoliter buza	8.87—9.44
1 „ kétszeres	6.66—7.32
1 „ roz	6.26—6.90
1 „ árpa	3.42—3.74
1 „ zab	1.96—2.44
1 „ tengeri	3.84—4.40
1 „ köles	3.74—4.06
1 „ köles kása	8.94
1 „ szákburgonya	1.60
100 kilo szalonna	65, 65 1/2, 65.
100 kilo háj	65, 65 1/2, 66.

Legujabb.

A „Debrezeni Ellenőr” eredeti táviratai.
(A Magyar távirati iroda eredeti sürgönyei.)

Budapest, május 11. (Érkezett d. u. 3 órákor.) A képviselőház mai ülésén tárgyalta a magyar iparnak adandó kedvezményekről szóló törvényjavaslatot. A magyar miniszterek haza érkeztek Bécsből.

Budapest, május 11. (Érkezett d. u. 5 órákor.) A képviselőház mai ülésén elnök jelentést tesz a küldöttség fogadtatásáról. — **Ordódy** miniszter benyújtja a szatmár-nagybányai és aradcsanádi vasutakról szóló törvényjavaslatot. Kihirdették a rente konverziótörvény. — **Elfogadtatik** a szegedi pénzügyi hatóság épületéről szóló törvényjavaslat. — **Megkezdetik** a hazai iparnak adandó kedvezményi törvényjavaslat tárgyalása, elfogadják **Mudrony, Ráth Károly,** — **Szontagh Pál** gömöri, szözlött **Kemény B.** miniszter is, általánosságban elfogadtatik. Az első szakasz, **Ráth, Mudrony, Sponer, Lipthay Béla** módosítványainak mellőzésevel elfogadtatik. Folytatása holnap. **Apponyi gr.** interpellál Németország által a magyar szőlőre és lisztre vetett vámemelés iránt.

Bécs, május 11. (Érkezett d. u. 3

órákor.) A Burgban megértenévén tegnap délután a hivatalos bemutatás a trónörökös párnak, a trónörökös párnak **Laxenburgba** ment. A porosz hűvös Berlinbe, a walesi hűvös valószínűleg Budapestre utazik.

St.-Pétervár, máj. 11. (Érkezett d. u. 5 órákor.) — **Kaukázus** összeközös volt oroszok és muzulmánok közt. De nem birt politikai jelleggel.

Athén, máj. 11. (Érkezett délután 5 órákor.) A fővárosban levő lovasság és tüzérség parancsot kapott a határra indulni az átengedett terület megszállására. A porta folytatja a csapat összpontosítását Thessáliában.

Konstantinápoly, máj. 11. (Érkezett 5 órákor.) A francia jegyzék így hangzik: Franciaország Tunis lakosságának egyrésze ellen hadjáratot indított, ennél fogva a ellenségeskedés tényeül t-kinti, ha Ottoman kormány haderőt küldene jelzett országba. — A francia hajóraj parancsot kapott a török hajórajnak ellenállásra és a partra szállás meggátolására.

Sofia, május 11. (Érkezett d. u. 3 órákor.) Legujabb eseményekkel kapcsolatban a belpolitikában Ausztria-Magyarországhoz közeledés történt. A nép tüntetett a fejedelem palotája előtt, a metropolita kérte, hogy vonja vissza lemondását.

Brody, máj. 11. (Érkezett d. u. 3 óra.) Kiewben a zsidóüldözés tovább tart, a katonaság közbelépett hogy a zavart helyreállítsa.

Janina, máj. 11. (Érkezett d. u. 3 óra.) Thessáliában összpontosított csapatok naponként gyakorlatokat tartanak.

Derven, máj. 11. (Érkezett d. u. 3 óra.) Turkától kezdődő fedett visszavonulási utak erősítettnek. A voloi kikötő torpedók miatt megközelíthetlen.

Páris, máj. 11. (Érkezett d. u. 3 óra.) A francia konzul hiába törekedett a tuniszi bejt a helyzetről felvilágosítani. Tripolis kormányzója felfüggesztetett, mert a tuniszi bejnek segítségét küldeni vonakodott. A bej a kadikoz és a kormányzókhöz intézett jegyzékében azt írja, hogy a francia kérdés diplomatiai uton elintéztetik.

Erték és váltó-folyam a bpesti tőzsdén.

	Útdíj	Árkelet.
	Pénz	Ára
Magyar vasuti kölcsön	183.75	184.—
„ 1869. keleti v. áll. kötv. 5%	91.75	92.—
„ 1873. „ „ ar. v. ez. „	108.75	108.25
„ 1876. „ „ arb „	96.25	96.50
„ nyeresémkölcsön 100 frt	118.50	119.—
Tiszai és szegedi kölcsön 4%	—	—
1871-ki magyar államkölcsön 5%	—	—
1873-ki „	—	—
Magyar aranyjár. adóm. 6%	117.60	117.75
Földtehermentes. kötv. magy. 5%	99.—	99.50
„ „ temesi „	97.50	98.—
„ „ Horv. orsz. 5%	—	—
„ „ erdélyi 5%	97.60	98.—
Magy. jelz. urb. vált. kötv. 5%	98.50	99.—
Szöllődezáma vált. kötvény	98.75	99.25
Pestvárosi kölcsön 1870-ből 6%	106.—	106.50
„ 1871-ből „	106.—	106.50
Budapesti kölcsön 1880.	99.50	100.—
Magyar ált. hitelbank részv.	868.—	869.—
Osztrák magyar bank részv.	854.—	865.—
Első hazai takarékpénztár	4576.—	4625.—
Magyar földhitelintézet záloglev. 5 1/2%	102.50	102.75
„ „ 4 1/2%	100.75	101.—
„ „ 4 1/2%	95.50	96.—
Osztrák hitelintézet sorajegy	180.—	181.—
Cs. kir. arany (vert)	—	5.57
Osztrák magyar 8 frtos arany	9.42	9.84
20 frankos arany	9.32	9.84
Német birod. bankjegy 100 m.	—	87.45 57 50

Felelős szerkesztő: **Kutasi Imre.**
Főszerkesztő: **Vérsesi Arnold.**

Nyilt-tér.*)

Nyilatkozat.

A „Debrezeni Ellenőr” tegnapi számában megjelent s Erdélyi Adolf által aláírt, személyemet illető rossz akaratú közleményre az igazsághoz híven sietek kijelenteni, hogy az ott közzétett közlemény merő rágalom, így tehát nincs okom félni a czélzatosan oda vetett büntető eljárástól. Annyi azonban igaz, hogy a rabok élelmézéséért járó pénz e hó 2-án a helybeli kir. ügyészgtől már megkapta Erdélyi úr, mégis Czabán Dániel pékmeister úrhus május 4-én írott s ném által olvasott leveleiben, daczára, hogy a múlt hónapról hiteltel átvett kenyerek árával ma is tartozik — azt állította, hogy a pénz még akkor sem kapta meg s ezért nem fizethet. Ezzel eléggé be van igazolva, hogy milyen igaz uton járt el Erdélyi úr.
Ezek után az ügyet részemről e helyütt befejezettnék nyilvánítom, a többi majd elintézi az általa emlegetett bíróság.
Debrezen, 1881. május 11-én.

Silberman Joachim.
*) Eszen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

